

Τι πρέπει νὰ ξέρουμε γιὰ τοὺς λογισμοὺς (Ἅγιος Σωφρόνιος Σαχάρωφ)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ὅποιος θέλει νὰ προσεύχεται μὲ καθαρὸ νοῦ, πρέπει νὰ μὴ μαθαίνει τὰ νέα τῶν ἐφημερίδων, νὰ μὴ διαβάζει βιβλία ἄσχετα πρὸς τὴν πνευματικὴ μας ζωή, καὶ κυρίως ὅσα διεγείρουν τὰ πάθη, καὶ νὰ μὴ μαθαίνει ἀπὸ περιέργεια ὅσα σχετίζονται μὲ τὴ ζωὴ τῶν ἄλλων. Ὅλα αὐτὰ φέρνουν στὸ νοῦ ἀλλότριες σκέψεις, καὶ ὅταν ὁ ἄνθρωπος προσπαθεῖ νὰ τὶς διευκρινίσει, αὐτὲς ἀκόμη περισσότερο συγχύζουν καὶ ἐπιβαρύνουν τὴν ψυχή.

Όταν ἡ ψυχὴ διδαχθεῖ τὴν ἀγάπην ἀπὸ τὸν Κύριον, τότε θλίβεται γιὰ ὅλη τὴν οἰκουμένην, γιὰ ὅλη τὴν κτίσιν τοῦ Θεοῦ καὶ προσεύχεται, ὥστε ὅλοι νὰ μετανοήσουν καὶ δεχθοῦν τὴ χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἄν, ὅμως, ἡ ψυχὴ χάσει τὴ χάριν, φεύγει ἡ ἀγάπη ἀπὸ αὐτὴν, γιατί χωρὶς χάριν Θεοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀγαπᾷ κάποιος τοὺς ἐχθρούς, καὶ τότε βγαίνουν ἀπὸ τὴν καρδιὰ διαλογισμοὶ πονηροί, ὅπως λέει ὁ Κύριος (Ματθ. ιε´19, Μάρκ. ζ´ 21-22).

Χωρὶς τὴν ταπείνωση τοῦ Χριστοῦ δὲν καθαρίζεται ὁ νοῦς καὶ δὲν ἀναπαύεται ποτὲ ἡ ψυχὴ ἐν τῷ Θεῷ, ἀλλὰ ταραζεται πάντοτε ἀπὸ διάφορους λογισμοὺς, ποὺ παρεμποδίζουν τὴ θεωρίαν τοῦ Θεοῦ. Ὡ, ἡ κατὰ Χριστὸν ταπείνωση! Ὅποιος σὲ δοκίμασε, ὁρμᾷ πρὸς τὸν Θεὸ ἀκόρεστα ἡμέρα καὶ νύχτα.

Ὡ, πόσο ἀσθενὴς εἶμαι! Ἐγραψα λίγο καὶ ἀμέσως κουράστηκα καὶ τὸ σῶμα θέλει ἀνάπαυση. Καὶ ὁ Κύριος ὅταν ἦταν στὴ γῆ, «ἐν τῇ σαρκὶ Αὐτοῦ», γνώρισε τὴν ἀνθρώπινη ἀσθένεια. Καὶ Αὐτός, ὁ Ἐλεήμων, κουραζόταν ἀπὸ τὴν ὁδοιπορίαν καὶ κοιμόταν στὸ πλοῖο τὴν ὥραν τῆς τρικυμίας• καὶ ὅταν τὸν ξύπνησαν οἱ μαθητές, τότε πρόσταξε τὴ θάλασσαν καὶ τὸν ἄνεμον νὰ σιγήσουν καὶ ἐγένε μεγάλη γαλήνη. Ἔτσι καὶ στὴν ψυχὴ μας, ὅταν ἐπικαλούμαστε τὸ ἅγιον ὄνομα τοῦ Κυρίου, γίνεται

μεγάλη γαλήνη. Δώσε μας, Κύριε, νὰ Σὲ δοξάζουμε ὡς τὴν τελευταία μας πνοή.

Στὴν πλάνη πέφτει κάποιος εἴτε ἀπὸ ἀπειρία εἴτε ἀπὸ ὑπερηφάνεια. Καὶ ἂν εἶναι ἀπὸ ἀπειρία, ὁ Κύριος θεραπεύει γρήγορα αὐτὸν ποὺ πλανήθηκε, ἂν ὅμως εἶναι ἀπὸ ὑπερηφάνεια, τότε θὰ πάσχει γιὰ πολὺν καιρὸ ἢ ψυχὴ, ὥσπου μάθει τὴν ταπείνωση, καὶ τότε θὰ θεραπευθεῖ ἀπὸ τὸν Κύριο.

Πέφτουμε στὴν πλάνη, ὅταν νομίζουμε ὅτι εἴμαστε πιὸ φρόνιμοι καὶ ἔμπειροι ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸν πνευματικὸ μας πατέρα. Ἔτσι σκέφθηκα κι ἐγὼ μὲ τὴν ἀπειρία μου καὶ γι' αὐτὸ ὑπέφερα. Κι εὐχαριστῶ ἀπὸ τὴν καρδιά μου τὸν Θεό, γιατί μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ μὲ ταπείνωσε καὶ μὲ νουθέτησε καὶ δὲν ἀπέσυρε τὸ ἔλεός Του ἀπὸ μένα. Καὶ τώρα σκέφτομαι ὅτι, χωρὶς ἐξομολόγηση στὸν πνευματικὸ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὴν πλάνη, γιατί στὸν πνευματικὸ ἔδωσε ὁ Θεὸς τὴ χάρη τοῦ «δεσμεῖν καὶ λύειν».

Ἄν δεῖς φῶς μέσα σου ἢ γύρω σου, μὴν πιστέψεις σ' αὐτὸ ἂν δὲν ἔχεις συγχρόνως κατάνυξη γιὰ τὸν Θεὸ καὶ ἀγάπη γιὰ τὸν πλησίον. Μὴ φοβηθεῖς ὅμως, ἀλλὰ ταπείνωσε τὸν ἑαυτὸ σου καὶ τὸ φῶς ἐκεῖνο θὰ ἐξαφανιστεῖ.

Ἄν δεῖς κάποιο ὄραμα ἢ εἰκόνα ἢ ὄνειρο, μὴν τὸ ἐμπιστεύεσαι, γιατί ἂν εἶναι ἀπὸ τὸν Θεό, θὰ σὲ φωτίσει γι' αὐτὸ ὁ Κύριος. Ψυχὴ, ποὺ δὲν γεύθηκε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, δὲν μπορεῖ νὰ διακρίνει ἀπὸ ποῦ ἔρχεται τὸ ὄραμα. Ὁ ἐχθρὸς δίνει στὴν ψυχὴ μιὰ «γλυκεῖα αἴσθηση» ἀνακατεμένη μὲ κενοδοξία, καὶ ἀπὸ αὐτὸ γίνεται φανερὴ ἡ πλάνη.

Οἱ Πατέρες λένε ὅτι, ὅταν ἡ ὄραση εἶναι ἐχθρική, ἡ ψυχὴ αἰσθάνεται σύγχυση ἢ φόβο. Αὐτό, ὅμως, συμβαίνει μόνο στὴν ταπεινὴ ψυχὴ ποὺ θεωρεῖ τὸν ἑαυτὸ της ἀνάξιο γιὰ ὄραση. Ὁ κενόδοξος, ὅμως, μπορεῖ νὰ μὴν αἰσθανθεῖ οὔτε φόβο οὔτε σύγχυση, γιατί ἐπιθυμεῖ τὶς ὁράσεις καὶ θεωρεῖ τὸν ἑαυτὸ του ἄξιο, καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἐξαπατᾷ εὐκόλα ὁ ἐχθρός.

Τὰ οὐράνια γνωρίζονται μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ τὰ ἐπίγεια μὲ τὴ φυσικὴ κατάσταση. Πλανᾶται ὅποιος ἐπιχειρήσει νὰ γνωρίσει τὸν Θεὸ μὲ τὸν φυσικὸ νοῦ, μὲ τὴν ἐπιστήμη, γιατί ὁ Θεὸς γνωρίζεται μόνο μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

Ἐάν βλέπεις μέ τὸ νοῦ σου δαιμόνια, ταπεινώσου καὶ προσπάθησε νὰ μὴ βλέπεις, καὶ τρέξε ὅσο πιὸ γρήγορα γίνεται στὸν πνευματικό σου γέροντα, στὸν ὁποῖο παραδόθηκες. Πές του τα ὅλα, καὶ τότε ὁ Κύριος θὰ σὲ ἐλεήσῃ καὶ θὰ σωθεῖς ἀπὸ τὴν πλάνη. Ἐάν, ὅμως, νομίζεις ὅτι ἐσὺ γνωρίζεις περισσότερα γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωὴ ἀπὸ τὸν πνευματικό καὶ πάψεις νὰ τοῦ λές τί σοῦ συμβαίνει, ἐξαιτίας αὐτῆς τῆς ὑπερηφάνειας θὰ παραχωρηθεῖ ἀναπόφευκτα κάποιος πειρασμός, γιὰ νὰ σὲ συνετίσει.

Νὰ πολεμᾷς τοὺς ἐχθρούς μέ τὴν ταπείνωση. Ὅταν δεῖς ὅτι κάποιος ἄλλος νοῦς παλεύει μέ τὸ νοῦ σου, ταπείνωσε τὸν ἑαυτό σου καὶ θὰ παύσῃ ὁ πόλεμος.

Ἐάν σοῦ συμβεῖ νὰ δεῖς δαιμόνια, μὴ φοβηθεῖς, ἀλλὰ ταπείνωσε τὸν ἑαυτό σου, καὶ τὰ δαιμόνια θὰ ἐξαφανιστοῦν. Ἐάν ὅμως σὲ πιάσῃ ὁ φόβος, δὲν θὰ ἀποφύγεις κάποια βλάβη. Νὰ εἶσαι ἀνδρεῖος. Νὰ θυμᾷσαι ὅτι ὁ Κύριος σὲ βλέπει, ἂν στηρίζεις τὴν ἐλπίδα σου σὲ Αὐτόν.

Γιὰ νὰ ἀποκτήσῃ, ὅμως, ἡ ψυχὴ ἀνάπαυση ἀπὸ τὰ δαιμόνια, πρέπει νὰ ταπεινώνεται καὶ νὰ λέει: «Εἶμαι χειρότερη ἀπ’ ὅλους, εἶμαι πιὸ ἄθλια ἀπὸ κάθε κτῆνος καὶ ἀπὸ κάθε θηρίο».

Ὅπως οἱ ἄνθρωποι μπαίνουν στὸ σπίτι καὶ βγαίνουν, ἔτσι καὶ οἱ λογισμοὶ ἔρχονται ἀπὸ τὰ δαιμόνια καὶ πάλι μπορεῖ νὰ φύγουν, ἂν δὲν τοὺς δεχόμαστε.

Ἐάν ὁ λογισμός σου λέει «κλέψε», καὶ σὺ ὑπακούσεις, δίνεις μέ αὐτὸν τὸν τρόπο στὸ δαιμόνιο ἐξουσία ἐπάνω σου. Ἐάν ὁ λογισμός σου λέει «φάει πολὺ, ὥσπου νὰ χορτάσῃς», καὶ σὺ φᾷς πολὺ, τότε πάλι σὲ ἐξουσιάζει τὸ δαιμόνιο. Κι ἔτσι, ἂν ὁ λογισμὸς κάθε πάθους σὲ νικᾷ, θὰ καταντήσῃς κατοικία δαιμόνων. Ἐάν, ὅμως, ἀρχίσῃς μέ τὴν πρέπουσα μετάνοια, τότε θὰ ἀρχίσουν νὰ τρέμουν οἱ δαίμονες καὶ θ’ ἀναγκαστοῦν νὰ φύγουν\”.

Πηγή: agiazoni.gr